

Evaluatie Plaatsing 50 AMV-ers op AZC Luttelgeest

Aan: College van B&W Gemeenteraad Noordoostpolder
Van: COA (Kees Dijkstra), Caleido ISK (Jeroen Oosterhof) en sr. Beleidsmedewerker a.i. Minderheden (Helma Fokkink)
Datum: 14 november 2022

Doel van de evaluatie: advies uitbrengen en informatie verstrekken voor het College van de Gemeente NOP i.v.m. de besluitvorming om de opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV-ers) te verlengen (voor een overeen te komen minimale periode) op AZC Luttelgeest.

De landelijke druk op de opvang van AMV-ers is erg hoog, de Gemeente NOP heeft hiervoor van de staatssecretaris een oproep ontvangen om opvangcapaciteit te (blijven) vrijmaken. Er zijn op korte termijn geen aanwijzingen dat de landelijke capaciteit afgebouwd kan worden. COA zou graag investeren in faciliteiten (kantoor, recreatie, spreekkamers, instructieruimte) t.b.v. voortzetting van de opvang van AMV-ers. De huidige huisvesting van medewerkers laat helaas te wensen over.

Op 17 februari 2022 is overeenstemming bereikt over de plaatsing van 50 AMV-ers op AZC Luttelgeest¹. De eerste AMV-ers zijn op 23 februari gearriveerd en laatste in maart/april. Daarbij zijn een aantal afspraken gemaakt. Hieronder eerst achtergrondinformatie, daarna de evaluatie met input van de belangrijkste stakeholders en tot slot ons advies.

I. ACHTERGRONDINFORMATIE

VOORNAAMSTE AFSPRAKEN:

- **Evaluatie**
COA en de gemeente evalueren de plaatsing na ongeveer 8 maanden. Omwonenden en onderwijs worden hierbij betrokken.
- **Overleg**
Ambtelijk is er maandelijks overleg met het onderwijs en de manager AMV. Verder is er ambtelijk regelmatig overleg met NIDOS en sluiten we aan bij het Landelijk Keten Overleg voor onze regio.
- **Onderwijs**
Caleido verzorgt het onderwijs in het Expansievat te Emmeloord. De jongeren komen met de bus. Caleido baseert haar formatie op 50 AMV-ers. COA zorgt dat er op de teldata 50 AMV-ers staan ingeschreven.
- **Extra kosten**
De gemeente en onderwijs maken mogelijk extra kosten naast de standaard vergoeding. Deze meerkosten brengen we in kaart. Het COA is bereid deze te vergoeden, mits redelijk en noodzakelijk. Zodra de kosten inzichtelijk zijn maken we een afspraak.
- **Communicatie**
Er is een communicatieplan. Communicatie wordt in gezamenlijkheid (COA/gemeente) opgepakt. Omwonenden (Dorpsbelangen -Bant, Luttelgeest, Kuinre-) en de gemeenteraad zijn geïnformeerd.

¹ Brief van gemeente Noordoostpolder van 23 februari 2022, Zaaknummer 2022022164959.

FACTSHEET:	
Aantal	50
Leeftijd	15 t/m 18 jaar
Geslacht	Tot op heden jongens
Landen herkomst	Vooral jongeren uit Syrië, Eritrea, Afghanistan en Somalië.
Procedure	Inmiddels 2 met verblijfsstatus bepaalde tijd, zij stromen binnenkort uit naar een reguliere plek elders in het land (>18 jaar) of naar een Nidos-plek (<18 jaar)
Verblijfsduur in Luttelgeest:	Tussen de 3 en 8 maanden tot nu toe. Sommige jongeren zullen hier waarschijnlijk bijna een jaar verblijven, anderen slechts enkele maanden omdat zij doorstromen of uitstromen. Resumé: ongeveer de helft van de populatie jongeren, welke is ingestroomd in februari 2022, is inmiddels vertrokken. Deze opvangplekken zijn opgevuld middels 'nieuwe instroom'.

EVALUATIEGESPREK:

Op 14 november heeft een evaluatiegesprek plaatsgevonden met onderstaande partijen / personen:

- Onderwijs (Sjoerdtje Zijlstra – Zorgcoördinator bij Caleido)
- COA (Kees Dijkstra – Manager AMV en Reurik Regelink – Locatiemanager AZC)
- Gemeente (Helma Fokkink – sr. Beleidsmedewerker en Klaas Jan Loosman - Gebiedsregisseur)
- Omwonenden (3 voorzitters van dorpsbelangen)
- wijkagenten

De uitkomsten van dat gesprek zijn verwerkt in onderstaande evaluatie, bij punt II.

PROCES/PLANNING

Hieronder te verschillende stappen die genomen dienen te worden in de tijd. Van belang daarbij is dat de het COA en bij Caleido tijdig weten of de bestuursovereenkomst nog met een jaar verlengd wordt. Dit i.v.m. de capaciteitsplanning voor opvang en onderwijs van AMV.

Maand	
November	<ul style="list-style-type: none"> - Gesprek met stakeholders - Evaluatie uitwerken en mogelijke verbeteringen in actieplan zetten - Collegevoorstel maken - Gesprek over evaluatie en actieplan met burgemeester (evt. met COA en Caleido)
December	<ul style="list-style-type: none"> - Collegevoorstel over evaluatie uitkomsten in route - Besluit college + raad informeren - Besluit college verlengen of niet - Afhankelijk van besluit de benodigde organisatorische acties inzetten bij COA en Caleido.
Januari	<ul style="list-style-type: none"> - Eventueel uitloop van bovenstaande stappen en acties

II. EVALUATIE

TERUG KIJKEN – door COA	
Onderwerpen	Wat ging goed
Gezondheid	Korte lijnen GGD en GZA (GezondheidsZorg Asielzoekers), praktische afspraken en uitwisseling casuïstiek.
Activiteiten	Basis zwemlessen uitgevoerd. Diversiteit aan (educatieve) activiteiten. Gedurende de gehele periode zijn er educatieve of recreatieve activiteiten georganiseerd, sommige van incidentele aard, sommige wekelijks of zelfs dagelijks. Weinig verveling en weinig overlast / incidenten. Samenwerking met lokale samenleving is op gang gekomen (sommige jongeren zijn lid van een plaatselijke sportvereniging), op sommige thema's is een impuls wenselijk, bijvoorbeeld met Stichting De Vrolijkheid etc.
Begeleiding	Nieuw team gestart in voorjaar 2022. Bevlogen en betrokken medewerkers. 24 uren bezetting.
Onderwerpen	Wat kan beter
Gezondheid	Voeding (nog gezonder koken). En samenwerking met GGD verdient extra aandacht, met name als het gaat om afstemming over voorlichting en vaccinatie.
Activiteiten	Verkeersveiligheid: verkeerslessen worden gepland.
Vervoer	Onbetrouwbaarheid door uitvallen bussen en taxi's. Daarom hebben alle jongeren nu een fiets, waarbij we na de herfstvakantie met fietsen naar school, om te kijken of dit een goed alternatief is.
Huisvesting	Bungalows aan de binnenkant hebben een opknopbeurt nodig, toen we gestart zijn in februari 2022, waren een aantal bungalows al toe aan nieuw verfwerk aan de binnenkant (vooral muren). Het schoonmaken van de bungalows door de jongeren zelf is dan motiverender. Schouw wordt binnenkort uitgevoerd. Huiskamer voor jongeren in tijdelijke unit niet ideaal. We voldoen nu niet aan de eisen die COA stelt aan deze onderkomens (kantoor AMV, huiskamer en spreekkamers). Dit bevindt zich in tijdelijke units. Wenselijk om voor het einde van deze termijn goede huisvesting te realiseren voor de AMV begeleiders. Gemeente wordt geïnformeerd over de wensen/plannen. Dit hangt ook af van de termijn voor verlenging AMV. Hoe langer, des te meer er de wens is te investeren in de voorzieningen.
VOORUIT KIJKEN – door COA	
Randvoorwaarden	Perspectief voor AMV-ers
Recreatieruimte / werkplaats	Recreatieruimte AMV, meer structureel beschikbaar. Voor fietsenwerkplaats, educatieve activiteiten etc. Moestuin starten en samenwerking met lokale gemeenschap (vrijwilligers).
Onderwerpen	Perspectief voor AMV-ers
Onderwijs	Wenselijk is een overleg / afstemming over toekomstvisie passend onderwijs AMV. Hoe sluiten we optimaal aan op de doelgroep binnen de gestelde normen? Inspiratie opdoen bij andere plekken in het land waarin interessante projecten zijn gestart of afgerond.

TERUG KIJKEN – door CALEIDO	
Onderwerpen	Wat ging goed
Talenten	Motivatie van veel jongeren is gemiddeld hoog voor het volgen van onderwijs of de wil zich te ontwikkelen (in vergelijking met andere locaties).
Zorg / begeleiding op school	Samenwerking zorg coördinatoren en mentoren / voogden middels mdo verloopt goed.
Aanwezigheid	Tot aan de zomervakantie weinig verzuim.
Onderwerpen	Wat kan beter
Gymzalen	Wens voor meer beschikbaarheid gymzalen in Emmeloord.
Re-care	Inzet Jeugdzorg en re-care op school is niet structureel geregeld.
Taal + cultuur	Het kost tijd voor de jongeren om te wennen aan de Nederlandse taal en cultuur. Dit vergt van docenten regelmatig maatwerk.
Samenwerking	Nog betere afstemming tussen de verantwoordelijke mentoren, voogden en onderwijs, het is wenselijk om daar een extra bijeenkomst voor te plannen.
Aanwezigheid	Nog betere afstemming over verzuimbegeleiding en preventie in afstemming met leerplichtambtenaar, verzuim loopt na zomerperiode op.
Logistiek	Reisbewegingen (vervoer). Busvervoer is onbetrouwbaar. Fietsen vergt gewenning.
VOORUIT KIJKEN – door CALEIDO	
Randvoorwaarden	Perspectief voor AMV-ers
Visieontwikkeling	Overleg over visieontwikkeling en afstemming passend onderwijs voor AMV-ers.
Onderwerpen	Perspectief voor AMV-ers
Uitstroom of doorstroom	Perspectief in relatie tot duur verblijf van de jongeren (mondelijke toelichting tijdens evaluatie).
Visieontwikkeling	Overleg over visieontwikkeling en afstemming passend onderwijs voor AMV-ers. Uitwisselen 'best practices' van andere locaties.

TERUG KIJKEN – door GEMEENTE	
Onderwerpen	Wat ging goed
Overleg	Maandelijks overleg tussen gemeente, COA en Caleido ging goed. Elkaar geïnformeerd en zoveel mogelijk ervaringen uitgewisseld en praktische vragen opgepakt (zie ook bij 'wat kan beter').
Onderwerpen	Wat kan beter
Hulpvragen/ financiën	Vragen vanuit Caleido of COA (mede) helpen oplossen of doorverwijzen, bv. over aanschaf goedkope fietsen, te weinig gymcapaciteit en re-care. Bij wie kan men daarvoor terecht (binnen of buiten gemeente)? Zijn er middelen voor? Het vinden van een antwoord op deze vragen is soms een zoektocht.
Capaciteit	Maandelijks overleg kost veel tijd voor gemeente (inclusie voorbereiding en verslaglegging).
VOORUIT KIJKEN – door GEMEENTE	
Randvoorwaarden	Perspectief voor AMV-ers
Financiën	Duidelijke afspraken maken over financiën. Wat betaalt COA (meerkosten), wat betaalt gemeente? Wat betaalt Caleido.
Rol gemeente	Duidelijke afspraken over rol van de gemeente.
Tijdsinvestering	Duidelijke afspraken over tijdsinvestering en frequentie overleg gemeente, COA en Caleido. COA heeft aangeboden om na de evaluatie de verslaglegging van het overleg te doen, als het vervolg van de opvang van AMV-ers verlengd wordt.
Onderwerpen	Perspectief voor AMV-ers
Visieontwikkeling	Bij verlenging van opvang AMV-ers een toekomstvisie opstellen m.b.t. de opvang van AMV-ers, met daarbij de rollen van verschillende stakeholders en overzicht van kosten. Ook afspreken van nieuw evaluatiemoment.

III. ADVIES n.a.v. de evaluatie op 14 november.

Het advies aan het college van B&W n.a.v. de evaluatie op 14 november is om door te gaan met de opvang van AMV-ers, omdat de ervaringen met deze groep over het algemeen positief zijn. De stakeholders verbinden daaraan de volgende randvoorwaarden en acties:

Randvoorwaarden en acties	Verantwoordelijk
In principe wil men geen uitbreiding van het <u>aantal van 50</u> AMV-ers, altijd overleg met de betrokken partijen.	Gemeente Noordoostpolder
Bij voortgang zijn aanpassingen nodig van de faciliteiten van huisvesting (kantoor, huiskamer en spreekkamers).	COA
Bij voortgang zijn aanpassingen nodig voor onderkomen van de mentoren.	COA
Bij voortgang in schoolgebouw (noodgebouw) airco plaatsen.	Gemeente Noordoostpolder
Bij voortgang onderzoeken mogelijkheden beschikbaar stellen van gymlokalen.	Gemeente Noordoostpolder i.s.m. Caleido
Bij voortgang re-care (psychosociale ondersteuning) structureel regelen.	COA
Bij voortgang een jaarlijks terugkerend evaluatiemoment e/o een terugkerend agendapunt bij de overlegcommissie (4x per jaar).	COA, gemeente, onderwijs en omwonenden
Bij voortgang een overzicht van de kosten (Q2 2023)	Gemeente Noordoostpolder